

PANKKIBAROMETRI II/2020

9.6.2020

Sisällysluettelo

1 Kotitalouksille myönnettyjen luottojen määrät romahtivat	3
2 Yritysten rahoitusta ollaan turvaamassa	6

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselyinä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki, Hypo, SEB ja S-Pankki. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin II/2020 saatiin yhteensä 62 kpl vastauksia, joista 37 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 25 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Barometrikysely II/2020 tehtiin touko-kesäkuun vaihteessa.

Lisätietoja: Asiantuntija Mariia Somerla, puh. 020 793 4292 ja analyytikko Kimmo Koivisto, puh. 020 793 4257.

Tiivistelmä

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan kotitalouksien luotonkysyntä on keväällä 2020 romahtanut. Koronapandemian vaikutus näkyy nyt selvästi tuloksissa. Myöskään odotukset lainanottohalukkuudesta eivät näytä valoisilta. Pankkien myöntämät lyhennysvapaat ja laina-ajan pidennykset ovat olleet tarpeen. Vaikka pudotus on ollut suuri, ei kuitenkaan ole pudottu niin alas kuin finanssikriisin aikaan vuonna 2008.

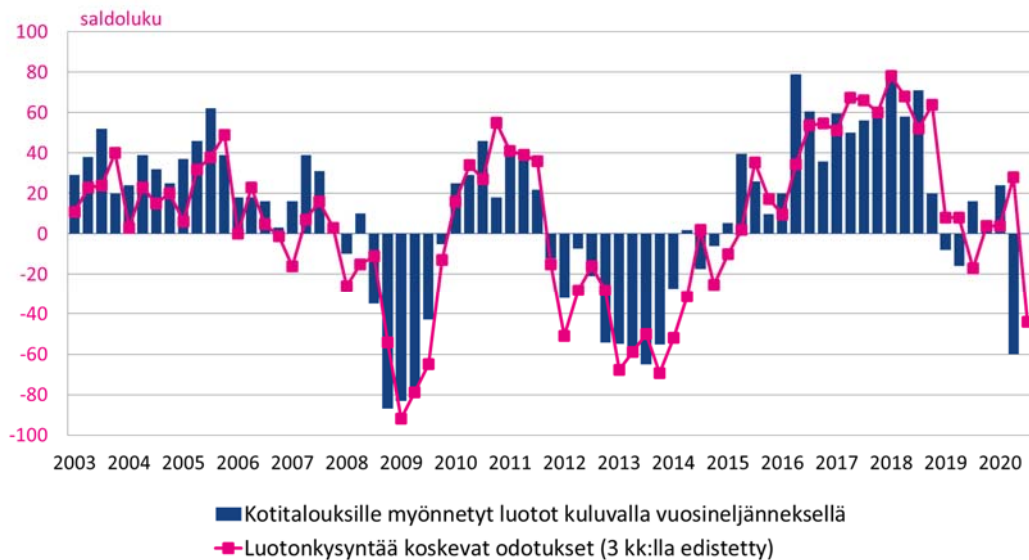
Myös yritysten luotonkysyntä on alamaissa. Kevään 2020 aikana luottoja on myönnetty selvästi vähemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Myös tulevan kesän luotonkysynnän odotuksia kuvaavat arviot ovat heikot. Jos lainaa otetaan, sen odotetaan menevän käyttöpääoman vahvistamiseen ja rahoituksen uudelleenjärjestelyihin. Erityisesti investointeihin ei näytä olevan ollenkaan lainanottohalukkuutta.

Kotitalouksien riskinottohalukkuus näyttää kehittyneen kaksijakoisesti. Suorien osakesijoitusten ja osakerahastojen arvioidaan jatkaneen suosittuina sijoituskohteina. Samalla kuitenkin yli puolet barometriin vastanneista arvioi talletusten lisääntyneen selvästi.

Kotitalouksille myönnettyjen luottojen määrät romahtivat

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksille on myönnetty vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä huomattavasti vähemmän luottoja kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana (kuvio 1.). Myönnettyjä luottoja kuvaava saldoluku laski -60 pisteeseen edellisen kyselyn 24 pisteestä. 72 prosenttia vastaajista arvioi luottoja myönnetyn vähemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Saldoluvun varovaisen positiivinen kehityssuunta aiempien kyselyjen aikana koki pahan koronakolauksen. Pitkän aikavälin keskiarvo¹ (+16) alitettiin selvästi. Myös odotukset kotitalouksien lähiajan luotonkysynnästä ovat hyvin laimeat. Luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku laski -42 pisteeseen.

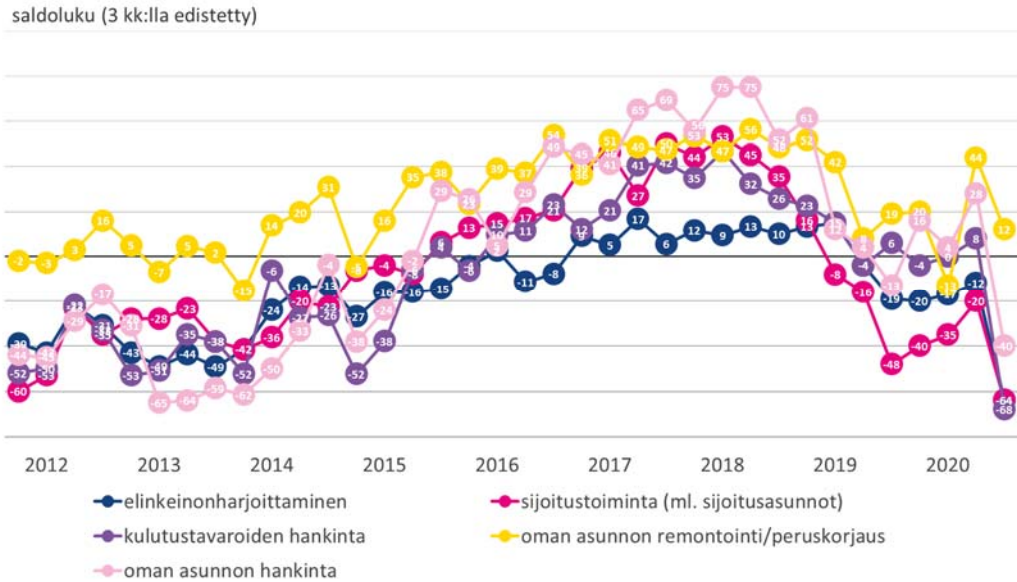
Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Luottoja odotetaan kysyttävän kesällä 2020 aiempaa enemmän vain oman asunnon remontointia varten (kuvio 2.). Senkin saldoluku laski edellisen kyselyn 44:stä 12:een, mutta pysyi siis kuitenkin positiivisena. Kaikkien muiden käyttötarkoitusten kysynnän odotetaan supistuvan selvästi viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

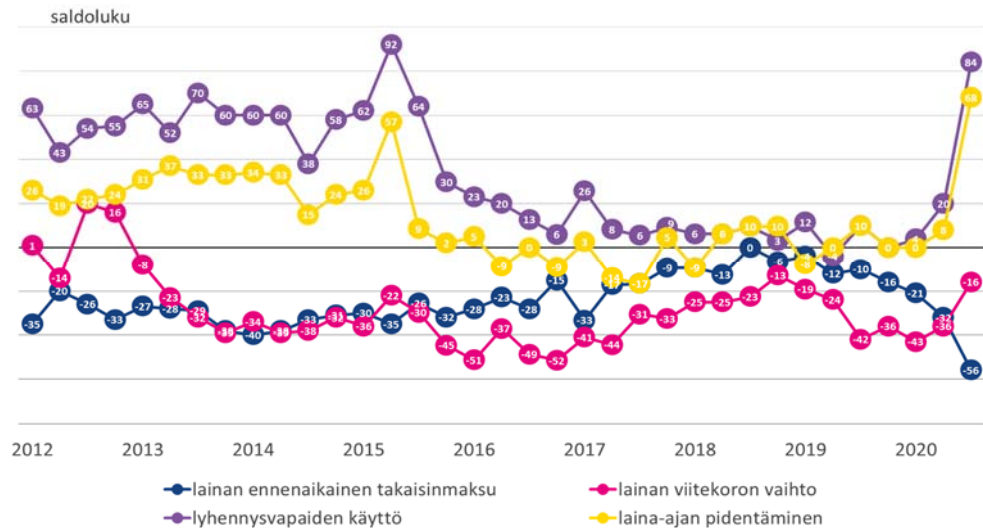
¹ Vuosien 1997–2020 keskiarvo.

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

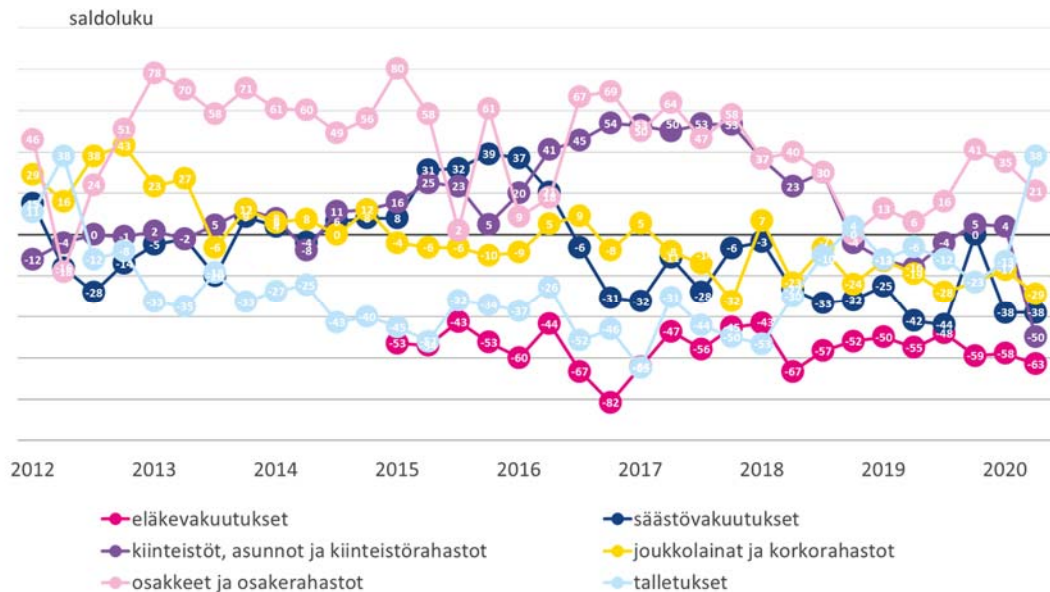
Joustomahdollisuuksista lyhennysvapaiden käytön ja laina-ajan pidentämisen saldoluviut nousivat raketin tavoin. Pankkien aktiiviset toimet asiakkaidensa auttamisessa vaikean ajan yli on siis otettu hyvin vastaan (kuvio 3.). Lainan viitekoron vaihtoa ei nähdä näissä oloissa tarpeellisenä. Lainan ennenaikaisen takaisinmaksun saldoluku laski erittäin alas. Yksikään vastaajista ei arvioinut sen käytön kasvavan.

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

Eri sijoitusvaihtoehtoista osakkeiden ja osakerahastojen suosio näyttää pitävän pintansa kotitalouksien keskuudessa, niiden saldoluku oli 21 pistettä (kuvio 4.). Eniten suositaan ovat nostaneet talletukset. Niiden saldoluku nousi 38 pisteeseen. Vaikeina aikoina talletusten koetaan tuovan turvallisuutta ja lisäävän maksuvalmiutta yllättävien tilanteiden varalta. Muiden sijoituserien suosiot ovat painumassa edelleen. Erityisesti kiinteistösijoitusten saldoluku laski poikkeuksellisen alas, -50 pisteeseen.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

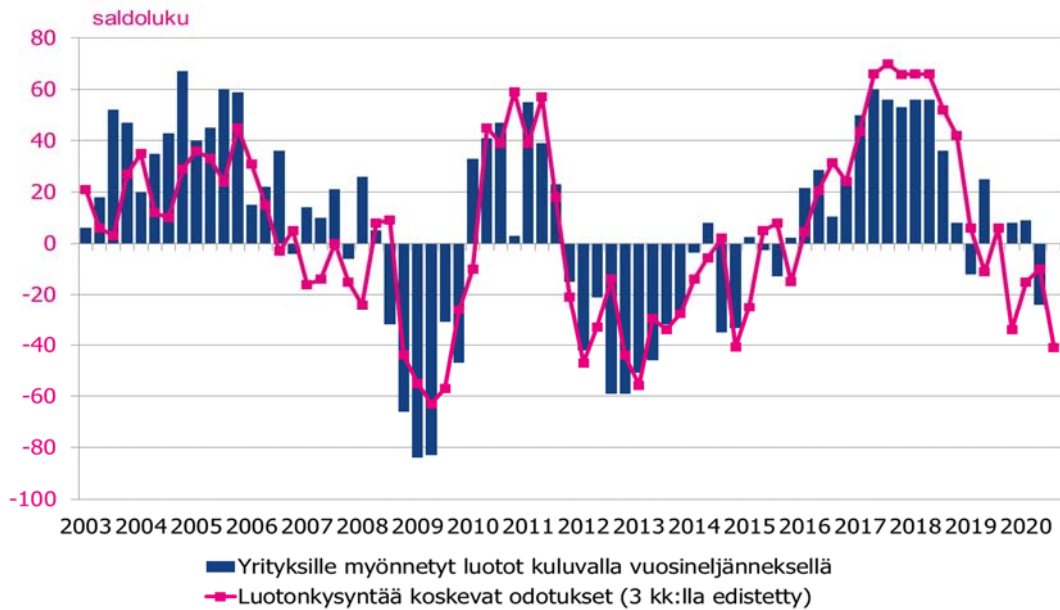
Yritysten rahoitusta ollaan turvaamassa

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yrityksille on myönnetty toisella neljänneksellä luottoja viime vuoden kevättä vähemmän. Saldoluku laski -24 pisteeseen (kuvio 5.) ja jäi pitkän ajan keskiarvonsa (14)² alle. Talouskriisin tyrehtyttämät investoinnit ja Suomen hallituksen toimet yritysten rahoituksen turvaamiseksi näkynevät tässä. Vaikka julkista rahaa on tarjolla normaalia enemmän, yritysten rahoituksessa on tarvetta myös pankkiluottoille, mutta kuitenkin vähemmän kuin tavallisesti.

Yritysten luotonkysynnän odotetaan kokonaisuutena laskevan kesän 2020 aikana. Näkymät synkentyivät edellisestä kyselystä, sillä odotuksia kuvaava saldoluku laski -41 pisteeseen edellisen kyselyn -10 pisteestä. Pankkiluottoja odotetaan silti tarvittavan lisää erityisesti käyttöpääomaan ja rahoituksen uudelleenjärjestelyihin.

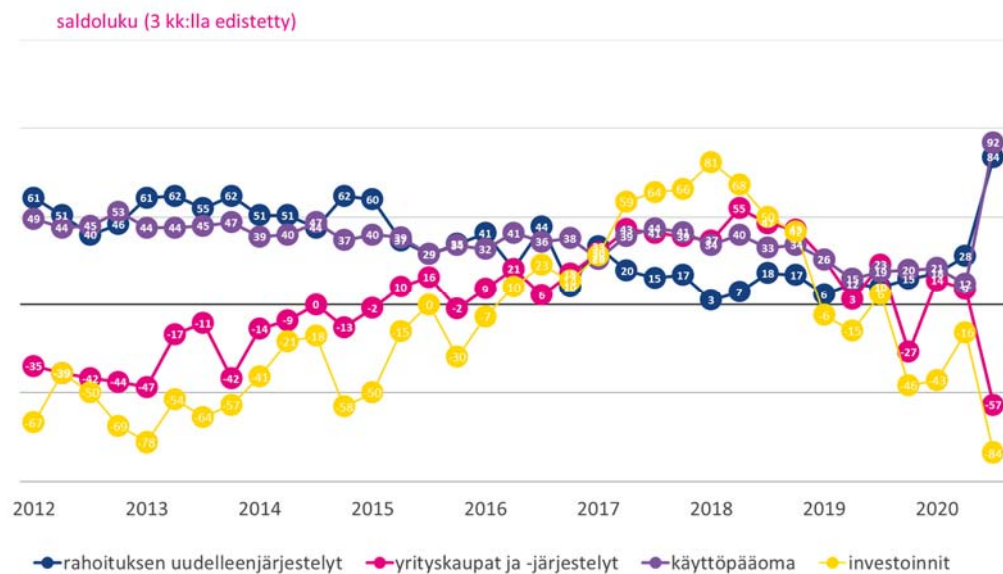
² Vuosien 1997–2020 keskiarvo

Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

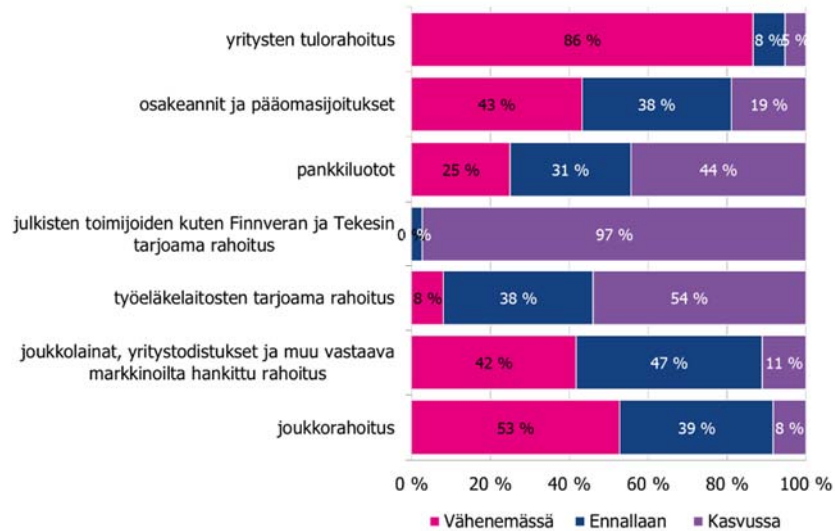
Käyttöpääomaan ja rahoituksen uudelleenjärjestelyihin tarvittavien lainojen ottohalukkuuden arvioidaan kasvavan huomasti alkaneen kesän aikana. Investointeihin ja yrityskauppihin käytettävien lainojen kysynnän sen sijaan odotetaan romahtavan (kuvio 6.).

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Pankkibarometrin vastaajien mukaan yritysten rahoituksessa turvaututaan nyt julkiseen rahaan. Myös työeläkelaitosten tarjoama rahoitus nähdään tällä hetkellä houkuttelevana, samoin pankkiluotot. Tulorahoituksen positiiviseen kehitykseen ei juuri uskota. Myöskään osakeantien taikka muun markkinarahoituksen kasvua ei nyt nähdä todennäköisenä (kuvio 7.).

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

Finanssiala ry
Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

 FINANSSIALA

